

Expunere De Motive

Prin această propunere de modificare a Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, a Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României se urmărește reducerea poverii administrative și financiare implicate în procesul de candidatură pentru partidele politice, alianțele politice și organizațiile minorităților naționale din România.

Prin această propunere, entitățile care au depus deja o listă națională de susținători pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, Parlamentului European sau alegerii Președintelui României în ultimele 12 luni vor fi exceptate de la necesitatea repetării acestui proces. Acest lucru le va permite să economisească resursele necesare pentru colectarea semnăturilor și să le direcționeze către alte aspecte ale activității lor politice.

În final, această modificare vizează promovarea unei participări mai largi și mai diverse în procesul electoral românesc, prin eliminarea unui obstacol major pentru intrarea în cursa electorală, în special pentru organizațiile minorităților naționale.

1. Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, a Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

2. Obiectul Emiterii Actului Normativ

2.1. Descrierea Situației Actuale

În legislația actuală, partidele politice, alianțele politice și organizațiile minorităților naționale sunt obligate să strângă un număr minim de 200.000 de semnături de susținători **la fiecare scrutin**. Acest lucru va crea blocaje substanțiale în 2024, când vor fi 3 tipuri de scrutine naționale (alegeri pentru Parlamentul European, pentru Parlamentul României și pentru Președintele României), și un scrutin local.

Acest proces este o sarcină considerabilă și implică un efort semnificativ de timp, resurse umane și financiare. Deși această cerință are scopul de a asigura un grad suficient de susținere populară pentru participanții la alegeri, în realitate poate limita accesul la procesul electoral, în special pentru organizațiile minorităților naționale.

2.2. Schimbări Preconizate

Propunerea legislativă exceptează partidele politice, alianțele politice și organizațiile minorităților naționale de la necesitatea de a strânge din nou semnăturile, dacă în ultimele 12 luni au depus o listă de susținători pentru alegerile Senatului și Camerei Deputaților, Parlamentului European sau alegerii Președintelui României și au îndeplinit condițiile de înregistrare pentru respectivele alegeri.

Aceasta simplifică procesul și reduce sarcina administrativă a acestor organizații, fără a compromite integritatea și seriozitatea procesului electoral.

Enumerăm câteva exemple de reglementări similare din alte țări din cadrul Uniunii Europene. Reglementările privind semnăturile de susținere necesare pentru participarea la alegeri variază în funcție de țară, iar unele țări au introdus măsuri pentru a facilita procesul.

În Germania, pentru a participa la alegerile federale, partidele care nu sunt deja reprezentate în Bundestag sau în parlamentele landurilor trebuie să prezinte semnăturile de susținere a unui număr minim de alegători. Totuși, dacă un partid a îndeplinit această condiție la o alegere recentă, este scutit de la a o îndeplini din nou la următoarea alegere.

În Franța, candidații la președinție trebuie să obțină semnăturile a 500 de oficiali aleși (primari, consilieri etc.) pentru a-și valida candidatura. Acești oficiali pot fi din orice zonă a țării și pot susține mai mulți candidați. Acest sistem este menit să reducă numărul de candidați "frivoli", fără a restricționa accesul la procesul electoral pentru candidații legitimi.

În Spania, partidele care nu au obținut reprezentare parlamentară la alegerile anterioare trebuie să adune semnăturile a cel puțin 0.1% din electorat în circumscripțiile în care

doresc să candideze. Partidele care au obținut deja reprezentare parlamentară sunt scutite de la această cerință.

În Danemarca, pentru a participa la alegeri, partidele politice trebuie să fie înregistrate oficial. Odată înregistrate, ele pot participa la toate alegerile următoare fără a fi nevoite să strângă semnături de susținere pentru fiecare alegere în parte.

În Finlanda, o dată ce un partid este înregistrat în Registrul Partidelor, nu mai este nevoie să strângă semnături pentru a participa la alegeri. Partidele noi trebuie să prezinte semnături de la cel puțin 5.000 de alegători pentru a fi înregistrate.

În Norvegia, similar cu Danemarca și Finlanda, odată ce un partid este înregistrat oficial, nu mai este nevoie să strângă semnături pentru a participa la alegeri. Pentru înregistrare, un partid trebuie să aibă cel puțin 5.000 de membri care au drept de vot.

În Suedia, partidele care sunt deja reprezentate în Riksdag (Parlamentul Suedez) nu trebuie să colecteze semnături pentru a participa la următoarele alegeri. Partidele noi sau cele care nu au reușit să obțină reprezentare la alegerile anterioare trebuie să colecteze un anumit număr de semnături, în funcție de tipul alegerii (național, regional sau local), pentru a putea candida.

În Italia, un partid politic sau o alianță trebuie să adune un număr minim de semnături

pentru a candida la alegeri. Numărul necesar de semnături variază în funcție de tipul alegerii (național, regional sau european). Cu toate acestea, partidele care sunt deja reprezentate în Parlament sunt scutite de această cerință.

În Portugalia, pentru alegerile legislative, partidele politice nu au nevoie de semnături pentru a candida. Totuși, grupurile de cetățeni care doresc să participe la alegeri au nevoie de semnături (minimum 7.500 pentru alegerile naționale).

Aceste exemple demonstrează că multe țări au abordări diferite privind cerințele de susținere necesare pentru a participa la alegeri. În multe cazuri, partidele care au obținut deja reprezentare în parlament sau care au participat la alegeri recente sunt scutite de la aceste cerințe, reflectând o recunoaștere a faptului că ele au demonstrat deja un anumit nivel de susținere în rândul alegătorilor.

Aceste exemple arată că există o serie de abordări diferite pentru a echilibra necesitatea de a asigura o susținere adecvată pentru candidații la alegeri, cu necesitatea de a asigura accesul larg la procesul electoral și de a reduce obstacolele administrative pentru participare. Modificarea propusă pentru legile electorale românești

se încadrează în această tradiție, încercând să găsească un echilibru între aceste obiective diferite.

3. Impactul Socioeconomic al Proiectului de Act Normativ

Această propunere legislativă are un impact socio-economic pozitiv, prin simplificarea procesului de candidatură și prin reducerea barierelor de participare la alegeri.

Simplificarea procesului de candidatură: Procesul actual de colectare a semnăturilor este unul lung și adesea dificil pentru partidele politice, alianțele politice și organizațiile minorităților naționale. Prin eliminarea acestei sarcini pentru acele entități care au demonstrat deja capacitatea de a strânge numărul necesar de semnături în ultimul an, procesul devine mai eficient și mai puțin stresant.

Promovarea participării politice: Reducerea obstacolelor administrative poate încuraja mai multe partide și organizații, inclusiv cele ale minorităților naționale, să participe la alegeri. Acest lucru poate conduce la o reprezentare mai largă și mai diversă în politică, consolidând democrația și reflectând mai bine interesele diverse ale cetățenilor.

Reducerea costurilor: Strângerea semnăturilor necesare pentru a îndeplini condiția actuală poate fi o sarcină costisitoare. Prin eliminarea acestei nevoi pentru entitățile care au depus deja o listă de susținători în ultimul an, resursele pot fi direcționate spre alte aspecte ale campaniilor lor, cum ar fi cercetarea de politici, comunicare și mobilizarea alegătorilor.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Din punct de vedere financiar, proiectul legislativ nu este de așteptat să aibă un impact semnificativ asupra bugetului general consolidat. Nu implică alocarea de resurse financiare suplimentare sau crearea de noi structuri administrative, ci pur și simplu simplifică procesul existent.

Pe termen scurt, nu anticipăm nicio schimbare în bugetul anual curent. Pe termen lung, în următorii 5 ani, proiectul ar putea duce la economii minore în costurile administrative asociate cu gestionarea și verificarea listelor de susținători depuse de partide, alianțe și organizațiile minorităților naționale.

Totuși, beneficiile principale ale modificării legislative propuse sunt de natură socială și politică, nu financiară. Prin facilitarea participării la alegeri și reducerea sarcinilor administrative pentru partide, alianțe și organizații, propunerea legislativă propusă are potențialul de a îmbunătăți calitatea și reprezentativitatea procesului politic în România.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Impactul financiar al acestei propuneri legislative asupra bugetului general consolidat este estimat a fi minim, deoarece nu implică cheltuieli suplimentare semnificative pentru organizarea și desfășurarea alegerilor europarlamentare. Modificarea legii se referă doar la posibilitatea ca alegătorii să susțină mai multe opțiuni politice, fără a afecta în mod direct resursele financiare necesare pentru procesul electoral.

Pe termen lung, în următorii 5 ani, impactul financiar al acestei propuneri legislative va rămâne în continuare limitat, deoarece nu se preconizează creșteri semnificative ale costurilor de organizare și desfășurare a alegerilor europarlamentare în urma adoptării acestei modificări.

Totuși, este important de menționat că, prin creșterea participării cetățenilor în procesul electoral și consolidarea democrației, această propunere legislativă poate contribui la dezvoltarea unei societăți mai stabile și mai implicate, ceea ce ar putea genera beneficii economice și sociale pe termen lung pentru România.

În numele inițiatorilor:

Dragoș-Cătălin Teniță, – deputat neafiliat

